

EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA

klasa I

wymagania edukacyjne

Program nauczania: *Program Edukacji wczesnoszkolnej w klasach 1-3 „Wielka Przygoda” – doświadczam- przeżywam- poznaję - wyjaśniam
- tworzę.*

Autorstwa: *Alina Budniak, Mirosław Kisiel, Małgorzata Mnich.*

EDUKACJA	TREŚCI NAUCZANIA „WIELKA PRZYGODA” KLASA 1	Przewidywane efekty edukacyjne (umiejętności, wiadomości, społecznie akceptowane zachowania)
POLONISTYCZNA	1. Osiągnięcia w zakresie słuchania:	<ul style="list-style-type: none"> – słucha z uwagą wypowiedzi kierowanych indywidualnie do niego – słucha instrukcji, poleceń, objaśnień potrzebnych do wykonania zadania – słucha krótkiego opowiadania nauczyciela i np. wskazuje, która ilustracja jest zgodna z jego treścią – zachowuje kulturalną postawę podczas słuchania – odczytuje prosty przekaz niewerbalny – wykonuje zadanie zgodnie z prostą instrukcją podaną przez nauczyciela – uczestniczy w prostej grze/zabawie po wysłuchaniu instrukcji podanej przez nauczyciela – zadaje trafne pytania, gdy nie rozumie lub nie jest pewny zrozumienia instrukcji albo polecenia nauczyciela – zadaje trafne pytania, gdy nie rozumie lub nie jest pewny zrozumienia instrukcji albo polecenia - słucha wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, obchodów świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych, zachowując się adekwatnie do sytuacji - słucha wierszy lub prozy wzorcowo recytowanej przez nauczyciela – słucha tekstów wierszy interpretowanych przez artystów – podejmuje próby naśladowania wzorcowej recytacji – słucha wypowiedzi innych i czeka na swoją kolej zgodnie z ustalonymi zasadami uczy się odraczać potrzebę nagłego wypowiedziania się, zwłaszcza gdy mówi inna osoba
	2. Osiągnięcia w zakresie mówienia:	<ul style="list-style-type: none"> – naśladuje wykonywane przez nauczyciela ćwiczenia usprawniające narządy artykulacyjne – powtarza ciągi logotomów – wykonuje ćwiczenia wyrabiające właściwe nawyki oddechowe – wykonuje ćwiczenia dykcji, naśladując nauczyciela – wypowiada zdania z różną siłą głosu, zna pojęcie siła głosu – wypowiada zdania w różnym tempie, zna pojęcie tempo mówienia – formułuje pytania dotyczące zadań do wykonania, zwłaszcza w sytuacji

		<p>niepełnego zrozumienia instrukcji</p> <ul style="list-style-type: none"> – układa proste pytania rozpoczynające się od słów: kto, co, dlaczego, gdzie, kiedy, jak, czy – układa pytania do zdań oznajmujących zadaje pytania potrzebne do rozwiązania zagadki – wypowiada się w uporządkowany sposób, prostymi zdaniami na bliskie mu tematy związane z sytuacjami z życia szkolnego i rodzinnego – formułuje kilkuzdaniową wypowiedź dotyczącą tekstu na podstawie pytań – wypowiada się na temat wyglądu przedmiotów lub postaci – ustala kolejność ilustracji w krótkiej historyjce obrazkowej – nadaje tytuły ilustracjom w krótkiej historyjce obrazkowej – tworzy spójną wypowiedź w oparciu o historyjkę obrazkową, uwzględniając związki przyczynowo- skutkowe – nadaje tytuły wskazanym fragmentom tekstu – odpowiada na pytania do tekstu – opowiada o sytuacji przedstawionej na ilustracji – wypowiada się na temat historyjki obrazkowej – układa krótkie opowiadanie na temat bliski dzieciom – opowiada o wykonanej pracy (zadaniu) – twórczo przetwarza tekst – układa inny początek lub zakończenie opowiadania – wykonuje ćwiczenia dźwiękonaśladowcze i naśladuje głosy zwierząt – wypowiada jak największą liczbę słów na jednym wydechu – mówi zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące z właściwą intonacją – wygłasza z pamięci proste rymowanki – recytuje wiersze z różną siłą głosu – recytuje wiersze w różnym tempie – naśladuje różne sposoby interpretacji wiersza – recytuje wiersz zgodnie z instrukcją nauczyciela – recytuje wiersze podczas konkursów i uroczystości klasowych i szkolnych – odgrywa proste scenki – stosuje na co dzień zwroty grzecznościowe – słucha tekstów z przykładami rozmowy prowadzonej przez dzieci
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstów zawierających przykłady rozmów rówieśników z osobami dorosłymi – określa różnice między rozmowami dzieci a rozmowami dzieci z osobami dorosłymi – wypowiada się na temat sposobu komunikacji i zachowania się wobec siebie bohaterów historyjek obrazkowych i utworów literackich – nadaje imiona np. zabawkom, wymyślonym stworkom, fantastycznym zwierzętom – układa zaszyfrowane wypowiedzi, np. poprzez dodawanie tej samej sylaby – skanduje wypowiedzi – układa zaszyfrowane wypowiedzi zgodnie z instrukcją – układa i wypowiada ciągi logotomów – układa słowa poprzez dodawanie samogłosek do spółgłosek - rozpoznaje rymy
	<p>3. Osiągnięcia w zakresie czytania:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, dlaczego koduje się i dekoduje informacje – odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy – rozpoznaje i odczytuje wszystkie litery alfabetu (małe i wielkie; drukowane i pisane) – czyta na głos techniką całościową – poprawnie czyta własne imię oraz imiona dzieci z klasy – płynnie i poprawnie czyta opracowane na zajęciach wyrazy jedno-, dwu- oraz wielosylabowe o różnym typie i układzie sylab – płynnie i poprawnie czyta zdania złożone z wyrazów opracowanych na zajęciach – czyta rytmicznie rymowanki – czyta zdania lub teksty słowno-obrazkowe, zastępując obrazki odpowiednimi wyrazami – czyta tekst z lukami literowymi – czyta kilka zdań z lukami wyrazowymi – płynnie, poprawnie i wyraziście czyta opracowany na zajęciach tekst złożony z kilku krótkich zdań – podejmuje próby czytania z podziałem na role – czyta po cichu proste polecenia do zadania

		<ul style="list-style-type: none"> – czyta po cichu treść zadania – czyta po cichu podpisy i dopasowuje je do obrazków – czyta po cichu krótkie teksty drukowane z podręcznika – wskazuje na ilustracji postacie występujące w opowiadaniu – wskazuje postacie główne i drugoplanowe – podaje cechy bohaterów – ocenia bohaterów – ustala kolejność zdarzeń w krótkich tekstach – wskazuje postacie i wydarzenia fikcyjne i realne – określa nastrój utworu – czyta proste ogłoszenia, np. o zgubieniu/znalezieniu czegoś lub o wydarzeniach (koncertach, festynach, przedstawieniach itp.) – wyszukuje w tekście wyrazy niezrozumiałe, wymagające wyjaśnienia – wyszukuje w tekście wyrazy zgodnie z warunkiem podanym przez nauczyciela (np. wyrazy z daną literą, o podanej liczbie liter) – wyszukuje w tekście zdania zgodnie z warunkiem podanym przez nauczyciela (np. zdania o podanej liczbie wyrazów, zdania pytające) – wyszukuje w tekście zdania będące odpowiedzią na pytanie nauczyciela – układa opowiadanie na podstawie ilustracji do tekstu (przed jego przeczytaniem) – tworzy zakończenie opowiadania na podstawie przeczytanego fragmentu – tworzy początek opowiadania na podstawie przeczytanego fragmentu – wprowadza nowe postacie do przeczytanego opowiadania – wyróżnia w tekstach dialogi – wskazuje w tekstach zdania opisujące wygląd przedmiotów lub postaci – samodzielnie wybiera książki do wspólnego czytania (np. z rodzicami) prezentuje przeczytaną książkę
	4. Osiągnięcia w zakresie pisania:	<ul style="list-style-type: none"> – pisze po śladzie, pogrubia kontury, wykonuje szlaczki literopodobne i obrazkowe – prawidłowo pisze wszystkie litery polskiego alfabetu, małe i wielkie – odwzorowuje litery, zachowując ich właściwy kształt, proporcje i wielkość – przepisuje sylaby, wyrazy, zdania w tunelach, w powiększonej liniaturze o trzech polach oraz w standardowej liniaturze o trzech polach, zgodnie z podanym

		<p>wzorem</p> <ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo łączy litery – przepisuje, dokonując transpozycji z tekstu drukowanego na tekst pisany - właściwie rozmieszcza litery, sylaby, wyrazy i zdania w liniijkach – dokonuje samokontroli zapisu przez porównanie ze wzorem – podpisuje ilustracje i poszczególne obrazki w historyjkach obrazkowych – nadaje tytuły opowiadaniom – gromadzi słownictwo potrzebne do ułożenia wypowiedzi pisemnej – układa kilkuzdaniową wypowiedź pisemną (3–4 zdania) z rozsypanki zdaniowej; zapisuje podane zdania we właściwej kolejności – uzupełnia luki w zdaniach tworzących opowiadanie – rozwija zdania – układa zdania opisujące – grupuje wyrazy i związki frazeologiczne wokół podanego tematu – tworzy komiks – spontanicznie pisze opowiadanie na interesujący go temat, zastępując wyrazy, których nie potrafi napisać, rysunkami (piktogramami) – uzupełnia luki w tekście życzeń, ogłoszenia, zaproszenia, listu – podejmuje próby samodzielnego układania i zapisywania krótkich życzeń, np. na laurkach, kartkach świątecznych – układa podziękowanie i/lub gratulacje (np. w formie dyplomu uznania) – redaguje treść esemesa - pisze z pamięci sylaby, wyrazy i zdania w zakresie opracowanego słownictwa o pisowni zgodnej z wymową/ czyste fonetycznie – dostrzega, że niektóre głoski zapisuje się dwoma sposobami: u–ó, ż–rz, ch–h, ś–si, ź–zi, ć–ci, dź–dzi, ń–ni – uczy się czujności ortograficznej; w wypadku wątpliwości zadaje pytania dotyczące poprawnego zapisu – zapisuje spółgłoski miękkie w wyrazach – pisze wyrazy z ą, ę zgodnie z wymową przed spółgłoskami szczelinowymi: f, w, s, z, sz, ż, ś, ź, ch, np. wawóz, rzęsy, pięść, węch
--	--	---

	<p>5. . Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia zdania w mowie i w tekście – określa liczbę zdań w tekście – określa liczbę wyrazów w wypowiedzeniach i w zdaniach – dzieli wyrazy na sylaby – dzieli wyrazy na głoski i litery – porównuje liczbę głosek i liter w wyrazach – wyróżnia w wyrazach samogłoski i spółgłoski – rozpoznaje w wypowiedziach ustnych pytania i nakazy – wyróżnia w tekście zdania zakończone kropką, pytajnikiem, wykrzyknikiem – wypowiada zdania z odpowiednią intonacją – układa odpowiedzi na pytania, przekształcając zdania pytające w oznajmujące – przekształca zdania oznajmujące w zdania pytające za pomocą intonacji – wyodrębnia nazwy ludzi, roślin, zwierząt i rzeczy – definiuje rzeczownik jako część mowy określającą nazwy ludzi, roślin, zwierząt i rzeczy – wskazuje wyrazy oznaczające nazwy czynności – tworzy liczbę pojedynczą i mnogą rzeczowników - wskazuje wyraz, który nie pasuje do pozostałych, np. czasownik w zestawie rzeczowników, rzeczownik w liczbie mnogiej w zestawie rzeczowników w liczbie pojedynczej – podaje antonimy do podanych wyrazów – łączy w pary wyrazy podobne znaczeniowo – podaje przykłady wyrazów wieloznacznych – tworzy proste wyrazy pochodne od wyrazu podstawowego (np. kot – kotek) – łączy wyrazy w zdania – układa zdania z rozsypanki wyrazowej – układa zdania z podanymi wyrazami – kończy rozpoczęte zdania – odróżnia utwory wierszowane od utworów pisanych prozą – wyjaśnia pojęcia: zwrotka, rym – wskazuje rymy w wierszu – wskazuje zwrotki w wierszach i piosenkach
--	--	---

		- rozpoznaje: zagadkę, życzenia, list
	6. Osiągnięcia w zakresie samokształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje próby zapisu nowych wyrazów, tworząc samodzielnie lub w zespole książeczki tematyczne, plakaty, prezentacje - sprawdza poprawność zapisu w słowniku ortograficznym, korzystając ze wsparcia osób dorosłych - prezentuje swoje ulubione książki i czasopisma z domowej biblioteki - korzysta z księgozbioru biblioteki szkolnej opowiada o swoich zainteresowaniach - dobiera skojarzenia, wykorzystuje krótkie rymowanki, aby zapamiętać ważne informacje, np. -uje się nie kreskuje - rozwiązuje zagadki, krzyżówki, rebusy - rozumie rysunki mnemotechniczne ułatwiające zapamiętanie pisowni wyrazów z ortografami - czyta ze zrozumieniem instrukcje i przepisy zapisane w formie piktogramów lub metodą mieszaną, słowno- obrazkową - opowiada, kim chce być w przyszłości oraz czym zajmują się osoby wykonujące opisywany zawód - z pomocą dokonuje samooceny - uczy się rozwiązywania problemów
MATEMATYCZNA	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych:	<p>w aspekcie rozwoju wiedzy matematycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia stronę lewą i prawą - słownie określa i prezentuje wzajemne położenie i ruch własnego ciała, przedmiotów w stosunku do własnego ciała, jednych przedmiotów w stosunku do drugich na płaszczyźnie i w przestrzeni - określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów i osób - określa kierunki ze swojego punktu widzenia i punktu widzenia drugiej osoby - planuje i zapisuje drogę za pomocą różnych kodów - porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej serii i porządkuje je w serie malejące i rosnące w aspekcie rozwoju osobowości: - samodzielnie dostrzega związki i relacje między obiektami
	2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności:	<p>w aspekcie rozwoju wiedzy matematycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczy w przód i wstecz po 1 do 20, po 10 do 100

		<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje symbolicznie i odczytuje liczby od 0 do 100 - przelicza w zakresie dostępnym dziecku - szacuje wielkości, porównuje wielkości - wskazuje jedności i dziesiątki w zapisie liczby dwucyfrowej - porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie, używa sformułowań typu: liczba o dwa większa - porównuje liczby w zakresie 20 oraz w dostępnym mu zakresie - stosuje znaki: <, =, > <p>w aspekcie rozwoju osobowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie boi się popełniania błędów, wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów
	<p>3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami:</p>	<p>w aspekcie rozwoju wiedzy matematycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozkłada liczby na składniki w obrębie 10; dopełnia liczby do danej liczby w zakresie 10 - doskonali sprawność rachunkową w zakresie pierwszej dziesiątki - wykonuje dodawanie i odejmowanie do 20 lub w dostępnym sobie szerszym zakresie i na dostępnym mu poziomie - korzysta intuicyjnie z własności działań - praktycznie wykorzystuje związki między dodawaniem i odejmowaniem - posługuje się znakiem równości oraz znakami dodawania, odejmowania i mnożenia - przelicza na przykład po 2, 3, 5 - mnoży w zakresie do 20 lub w zakresie dostępnym dziecku - rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka - dzieli na dwie i cztery równe części, np. kartkę papieru <p>w aspekcie rozwoju osobowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje własne strategie, wykonując obliczenia
	<p>4. Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych:</p>	<p>w aspekcie rozwoju wiedzy matematycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega problem matematyczny w realnej sytuacji, przedstawia sytuację zadaniową w postaci dramy, symulacji na konkretach, rysunku oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania - opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w

<p>MATEMATYCZNA</p>		<p>inny wybrany przez siebie sposób</p> <ul style="list-style-type: none"> – analizuje i rozwiązuje proste zadania tekstowe układa zadania (zainspirowany ilustracją, zabawą, sytuacją życiową, prostą historyjką sformułowaną słownie) i je rozwiązuje, tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną; wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych – słucha prostych historyjek matematycznych, tworzy do nich pytania i na nie odpowiada; wymyśla zakończenie historyjki matematycznej w aspekcie rozwoju osobowości: – samodzielnie rozwija umiejętność przedstawiania świata realnego w postaci związków matematycznych
	<p>5. Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych:</p>	<p>w aspekcie rozwoju wiedzy matematycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje – w naturalnym otoczeniu (w tym na ścianach figur przestrzennych) i na rysunkach – figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury wśród figur o innych kształtach – nazywa inne figury zgodnie z własną wiedzą – konstruuje figury z patyczków, na goplanie; składa, rozcina papierowe figury geometryczne tak, by uzyskać figury o określonym kształcie; układa z mniejszych elementów (tangramu, układanki geometrycznej) figury o określonym kształcie; rysuje figury odręcznie na czystej kartce – tworzy różne konstrukcje z klocków, opisuje je – ustala stałość długości danego obiektu mimo zmian sugerowanych wizualnie innym jego ułożeniem – mierzy przedmioty i podaje wyniki pomiarów dokonanych np. stopami, patyczkami – mierzy długości odcinków, boków figur i podaje wyniki pomiarów, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr – posługuje się miarką centymetrową – dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka występujących w otoczeniu dziecka – tworzy symetryczne kompozycje z różnych dostępnych materiałów w aspekcie rozwoju osobowości:

		- samodzielnie rozwija umiejętność przedstawiania świata realnego w postaci związków matematycznych
	6. Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji	<p>w aspekcie rozwoju wiedzy matematycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonuje obliczenia pieniężne realizowane w złotych; rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej - odczytuje pełne godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym - zna następstwo czasu, posługuje się nazwami miesięcy, dni tygodnia - mierzy temperaturę za pomocą termometru i ją odczytuje - dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych (rozdziela przedmioty lżejsze i cięższe; porównuje ilości płynów; wie, że po przelaniu płynu do naczynia o innym kształcie ilość płynu pozostanie taka sama) - waży, używa określenia kilogram - odmierza płyny, używa określenia litr <p>wykorzystuje gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.; stosuje ustalone zasady podczas gier</p>
PRZYRODNICZA	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego:	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje pospolite gatunki roślin i zwierząt znane z życia codziennego, hodowlane - rozpoznaje rośliny i zwierzęta poznane na lekcji (np. szpak zwyczajny, bocian czarny i biały, słowik rdzawy, jerzyk zwyczajny, bóbr europejski, świstak tatrzański, jeż europejski, dżdżownica ziemna; klon zwyczajny, dąb szypułkowy, kasztanowiec zwyczajny, brzoza brodawkowata, lipa drobnolistna, leszczyna pospolita, orzech włoski, borówka amerykańska, malina, jeżyna, jabłoń, grusza, śliwa, aronia) - rozpoznaje wybrane rośliny ogrodowe (np. konwalie, stokrotki, akksamitki, nasturcje, malwy, hortensje, piwonie, bratki, goździki, irysy, lawenda) - opisuje wygląd wybranych zwierząt; przypisuje poznawane zwierzęta do grup (ssaki, ptaki, owady) - opisuje wygląd wybranych roślin (drzewa, krzewy) - przedstawia rozwój zwierzęcia na przykładzie bociana - wskazuje główne części roślin obserwowanych na wycieczce lub w hodowli (korzeń, liść, łodyga, kwiat, owoc); rozpoznaje i nazywa owoce pospolitych

	<p>gatunków znanych z parku, sadu, sklepu</p> <ul style="list-style-type: none"> – obserwuje rozwój rośliny na przykładzie fasoli wymienia zwiastuny wiosny wymienia wybrane rośliny chronione – opisuje wybrane ekosystemy: las, park, sad i ogród, przypisuje im poznane gatunki roślin i zwierząt – opisuje, czym różni się ożywiona część przyrody od części nieożywionej (odpowiada na pytania: Czy kamień żyje? Czy roślina żyje?) – opisuje wybrane cechy i znaczenie wody, powietrza, Słońca dla człowieka, zwierząt, roślin – opisuje lód i jego właściwości – wie, co to jest gleba – opisuje wpływ rodzaju i wilgotności gleby na rozwój nasion; przedstawia znaczenie dżdżownic w glebie – podaje przykłady schronień budowanych lub zamieszkiwanych przez zwierzęta (np. gniazdo, dziupla, gawra, mrowisko) - podaje przykłady sposobów odżywiania się zwierząt – rozpoznaje popularne egzotyczne gatunki zwierząt znane z hodowli, lektur, wycieczki do zoo - rozpoznaje wybrane egzotyczne owoce popularne na rynku polskim - korzysta z podpisanych ilustracji w albumie przyrodniczym w celu rozpoznania wybranych gatunków zwierząt i roślin – z przygotowanego przez nauczyciela księgozbioru wybiera ilustrowaną książkę, w której można znaleźć informacje na podany temat – pod kierunkiem nauczyciela wykonuje prace (plakat, album), w których przedstawia zebrane informacje przyrodnicze wie, że informacji, np. przepisów kulinarnych, można szukać w różnych źródłach (książki, czasopisma, internet) – zakłada hodowlę fasoli, obserwuje jej rozwój i przy pomocy nauczyciela rejestruje wyniki obserwacji – opowiada o uprawach prowadzonych w domu, ogrodzie i sadzie, o hodowli zwierząt w domu i gospodarstwie; opisuje wykonywane przy tym czynności i używane narzędzia – wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w
--	---

	<p>hodowlach i uprawach; ma świadomość, że podobne potrzeby mają też organizmy występujące w stanie naturalnym</p> <ul style="list-style-type: none">- porównuje własności gleby ogrodowej i piasku; ocenia ich przydatność do upraw- wymienia mniej typowe gatunki zwierząt hodowanych w Polsce (np. perliczka, struś, przepiórka)- wymienia przykładowe rasy psów- przedstawia korzyści płynące z hodowli i upraw; podaje przykłady konkretnych zwierząt i roślin (np. krowy dają mleko, jabłonie – jabłka, pies może być przewodnikiem niewidomego) ma świadomość, że domowe zwierzęta należy traktować z odpowiedzialnością i szacunkiem, a nie jak zabawki- podczas prowadzenia doświadczeń rozumie przedstawiony przez nauczyciela problem badawczy i hipotezę; przy pomocy nauczyciela podsumowuje wyniki i formułuje wnioski bierze udział w przygotowaniach do terenowych obserwacji przyrodniczych-przygotowuje odpowiednią odzież oraz materiały potrzebne do zabezpieczania zbiorów- przy pomocy nauczyciela prowadzi obserwacje przyrodnicze szkolnych hodowli oraz obserwacje w terenie; gromadzi i zabezpiecza zbiory- posługuje się lupą- obserwuje zmiany zachodzące w pogodzie i przyrodzie związane z porami roku; przy pomocy nauczyciela dokumentuje zachodzące zmiany- wie, że zwierzęta zostawiają różne ślady (m.in. tropy, odchody); podejmuje próby identyfikacji wybranych tropów- udowadnia, że roślinie do życia potrzebne są: woda, światło słoneczne i gleba- porównuje wybrane cechy gleby ogrodowej i piasku- przeprowadza doświadczenia i obserwuje pokazy przedstawiające stany skupienia wody i przejścia między nimi (m.in. parowanie wody z czajnika elektrycznego, skraplanie się pary wodnej na talerzyku, zamarzanie wody, topnienie lodu, unoszenie się lodu na powierzchni wody)- przeprowadza doświadczenia ilustrujące wybrane cechy powietrza (jest gazem, ma ciężar, wywiera nacisk); przeprowadza doświadczenia ilustrujące ruch powietrza (m.in. wyścigi papierków poruszanych powietrzem dmuchanym przez
--	---

		<p>słomkę, unoszenie kartek za pomocą suszarki do włosów); wykazuje, że powietrze stawia opór, i tłumaczy, w jaki sposób ludzie to wykorzystują (puszczenie samolocików)</p> <ul style="list-style-type: none"> – bada wybrane cechy światła słonecznego; wie, jak powstaje cień – wie, że Słońce ogrzewa i oświetla Ziemię; omawia znaczenie tego faktu dla człowieka, roślin, zwierząt – przeprowadza doświadczenia ilustrujące cechy dwutlenku węgla jako gazu, który gasi ogień rozumie, dlaczego należy zgniatać śmieci przed wyrzuceniem (np. butelki bez zakrętek, opakowania z kartonu i tektury) – zna pojęcie ochrona gatunkowa; wymienia kilka gatunków roślin i zwierząt chronionych w Polsce (np. śnieżyczka przebiśnieg, śnieżycza wiosenna, sasanka wiosenna, jeż, jerzyk, świstak tatrzański, foka szara) – wymienia i opisuje podstawowe zagrożenia dla przyrody powodowane działalnością człowieka (zanieczyszczenia, w tym spalanie paliw, ścieki, nielegalne składowanie odpadów; dewastacja, np. łamanie gałęzi; płoszenie zwierząt); wyszukuje ich przykłady w swoim otoczeniu – omawia i stara się w miarę możliwości wdrażać w życie zachowania ograniczające dewastację przyrody (m.in. rezygnacja z opakowań jednorazowych, segregowanie śmieci, ponowne wykorzystanie odpadów, oszczędzanie wody i prądu, odpowiednie zachowanie w lesie) – podaje zasady odpowiedzialnego dokarmiania ptaków; w miarę możliwości pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato razem z klasą włącza się w akcje związane z ochroną przyrody (np. Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi) – odpowiada na pytanie: Czy segregowanie odpadów jest ważne? – rozpoznaje po kolorach pojemniki do segregacji śmieci i umie z nich korzystać (w trudniejszych przypadkach zasięgając rady u dorosłego) – tłumaczy, dlaczego należy rezygnować z jednorazowych opakowań i naczyń; podaje przykłady zastępowania ich tymi wielokrotnego użytku ozdabia torbę wielokrotnego użytku (np. farbami akrylowymi, naszywkami)
	2. Osiągnięcia w zakresie funkcji	– opisuje pracę nauczyciela, innych pracowników szkoły oraz pracę zawodową

	<p>życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku:</p>	<p>rodziców</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada o pracy policjanta i żołnierza, omawia pracę lekarza (pediatra, okulista, stomatolog) i weterynarza - zna zasady właściwego zachowania w kontaktach z obcą osobą - zna swój adres i wie, komu może go udostępnić w sytuacji zagrożenia - wie, do kogo zwrócić się o pomoc w trudnej sytuacji (zagubienie, wypadek, przemoc); ma świadomość konieczności współpracy z policjantem i ratownikiem medycznym - zna najważniejsze numery alarmowe - umie skorzystać z pomocy medycznej w szkole (pielęgniarka) - przedstawia podstawowe potrzeby człowieka oraz sposób ich zaspokajania (odżywianie się, odpoczynek itd.) - wymienia wybrane narządy zmysłów (oczy, uszy, nos, język, skóra) i łączy je z odpowiednimi zmysłami (wzrok, słuch, węch, smak, dotyk) - zna podstawowe zasady unikania chorób (odpowiednie odżywianie się, aktywny tryb życia, wystarczająca ilość odpoczynku, zasady higieny osobistej); ma świadomość konieczności kontrolowania własnego stanu zdrowia - wymienia objawy mogące świadczyć o chorobie (katar, kaszel, ból, gorączka) - ma świadomość, że jest odpowiedzialny za wygląd nie tylko swojego pokoju (kącika), ale również reszty mieszkania, a także np. klatki schodowej, osiedlowego parku, autobusu - dba o wygląd klasy, w tym o szkolną hodowlę roślin - podaje przykłady sytuacji zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu - natychmiast zawiadamia nauczyciela o sytuacjach niebezpiecznych w szkole - słucha poleceń nauczyciela i dokładnie je wykonuje podczas próbnych alarmów przeciwpożarowych, bombowych lub symulacji ataku terrorystycznego - dzieli produkty na zdrowe i niezdrowe; wskazuje posiłki, które składają się ze zdrowych produktów - wie, że warzywa i owoce powinny stanowić podstawę diety - ma świadomość, że posiłki należy jeść regularnie, w spokoju, najlepiej przy estetycznie nakrytym stole - wykonuje np. koreczki owocowe, kanapki, sałatkę owocową
--	---	--

		<ul style="list-style-type: none">- przygotowuje kanapki z pożytecznych dla zdrowia składników- przy pomocy osoby dorosłej prowadzi podstawowe obserwacje pogody i zapisuje je w formie obrazkowego kalendarza pogody- stara się zrozumieć prognozy pogody nadawane przez radio i telewizję- stara się dobrać ubranie stosownie do prognozy pogody i własnych obserwacji- wymienia kolejne pory roku- nazywa typowe dla kolejnych pór roku zjawiska atmosferyczne- opisuje pogodę typową dla kolejnych pór roku i charakterystyczne dla poszczególnych pór roku zjawiska przyrodnicze- dostrzega znaki drogowe w najbliższym otoczeniu: na drodze do szkoły, w pobliżu domu; zna wybrane znaki drogowe- zna zasady przechodzenia przez jezdnię z sygnalizacją świetlną oraz bez sygnalizacji- rozumie konieczność noszenia kamizelek odblaskowych i innych elementów odblaskowych- dostrzega różnice w wyglądzie dróg na wsi i w mieście- zna zagrożenia, jakie pociągają za sobą zabawy w pobliżu jezdni- rozumie potrzebę korzystania z pasów bezpieczeństwa i fotelików dla dzieci- rozumie pojęcie piktogram- zna zasady bezpiecznego poruszania się w szkole- zna drogę ewakuacyjną w szkole- wskazuje bezpieczne miejsca do zabawy- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego zachowania się w czasie przerw i na placu zabaw- ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z nagłych i gwałtownych zjawisk pogodowych, takich jak np. ulewne deszcze, burza, huragan (powódź, porażenie piorunem, pożar)- ma świadomość, że niektóre zwierzęta, rośliny i grzyby są niebezpieczne dla człowieka; zachowuje należyłą ostrożność podczas wycieczek i obserwacji przyrodniczych- wie, jak chronić się przed słońcem (przegrzanie, promieniowanie UV) i przed
--	--	---

		<p>kleszczami</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady bezpiecznych zabaw na śniegu i lodzie, na kąpielisku i na placu zabaw - wie, że dziecko może używać urządzeń AGD tylko w obecności dorosłych (oprócz lodówki) - wymienia zmysły jako środki poznawania świata - sprawdza informacje, zadając pytania dorosłym (nauczyciel, rodzice, bibliotekarz) - wskazuje urządzenia komputerowe w najbliższym otoczeniu - wie, że należy ograniczać czas korzystania z urządzeń cyfrowych - wymienia urządzenia techniczne znajdujące się w jego domu - opisuje sposoby podróżowania dawniej i dziś
	<p>3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie fizycznej Polski przybliżone położenie swojej miejscowości - opisuje typ krajobrazu, w jakim się ta miejscowość znajduje (miejski/wiejski) - wymienia charakterystyczne formy terenu i składniki przyrody występujące w okolicach domu i szkoły (np. park, las, jezioro, rzeka, pagórki, szczyty górskie, skały) - wymienia kilka charakterystycznych obiektów we własnej miejscowości, zwłaszcza znanych nie tylko lokalnie (zabytki, pomniki, charakterystyczne budynki) - wskazuje na mapie Polski Warszawę, rodzinną miejscowość, granice kraju, Wisłę, morze i tereny górskie; zna nazwy: Bałtyk, Tatry - na podstawie ilustracji opisuje charakterystyczne cechy krajobrazu nadmorskiego i górskiego rozpoznaje krajobraz wiejski i miejski - na przygotowanym planie (np. planie parku, ZOO) wyznacza trasę, posługując się określeniami mijanych obiektów i nazwami kierunków (lewo/prawo) - poznaje przebieg drogi ewakuacyjnej w szkole - wspólnie z koleżankami/kolegami wyznacza trasę zaplanowanej wycieczki - podaje nazwę stolicy Polski wymienia najważniejsze obiekty i zabytki Warszawy: Zamek Królewski, Łazienki, Pałac Kultury i Nauki, Starówka, pomnik Syrenki - opisuje uprawiane w Polsce sporty zimowe: skoki narciarskie, biegi narciarskie,

		<p>łyżwiarstwo, saneczkarstwo</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia polskie potrawy tradycyjne oraz niektóre potrawy regionalne - wie, że pogoda zależy od pory roku i ma wpływ na życie ludzi, roślin i zwierząt - przy pomocy osoby dorosłej prowadzi obserwację wybranych składników pogody - wie, że jest mieszkańcem planety Ziemi - dostrzega piękno i różnorodność elementów naturalnego krajobrazu planety, np. góry, morza, oceany, lasy, jeziora, pustynie, lodowce, wodospady - wie, że życie na naszej planecie jest możliwe dzięki Słońcu, które ją ogrzewa i oświetla - wie, że zmiany oświetlenia Ziemi zachodzą cyklicznie, w rytmie dobowym i rocznym; ich skutkiem są pory dnia i roku (zimną Słońce świeci krótko i nisko się wznosi nad horyzontem, słabo ogrzewa powietrze i ziemię, a latem jest odwrotnie)
INFORMATYCZNA	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów:	<ul style="list-style-type: none"> - układa w logicznym porządku obrazki, sekwencje elementów - dobiera narzędzia programu graficznego, edytora tekstu adekwatne do osiągnięcia zamierzonego celu - tworzy sekwencje poleceń na potrzeby sterowania obiektem na płaszczyźnie i ekranie komputera rozwiązuje zadania logiczne, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów
	2. Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych	<ul style="list-style-type: none"> - układa sekwencje animacji w określonym porządku - tworzy proste ciągi poleceń służące do narysowania określonego kształtu - tworzy sekwencje poleceń sterujące ruchem obiektu na ekranie - tworzy nieskomplikowane iteracje sekwencji poleceń - tworzy proste rysunki w edytorze grafiki - zaznacza, kopiuje i wkleja elementy obrazu w edytorze grafiki - pisze na klawiaturze z użyciem liter z polskimi znakami diakrytycznymi, wielkich i małych liter - tworzy w edytorze grafiki rysunki: na zadany temat, podyktowane wyobraźnią, jako ilustracje do czytanego tekstu - tworzy dokumenty tekstowe w edytorze tekstu - zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu pogrubia, pochyla, podkreśla, zmienia kolor, wielkość i krój czcionki w edytorze tekstu i edytorze

		grafiki
	3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi:	<p>rozpoznaje i nazywa elementy zestawu komputerowego</p> <ul style="list-style-type: none"> – kojarzy działanie urządzeń mobilnych, tj. laptopa, tabletu, smartfona, z działaniem komputera stacjonarnego – prawidłowo loguje się do sieci i się z niej wylogowuje – włącza i prawidłowo wyłącza komputer, posługuje się myszką i klawiaturą – uruchamia i wyłącza program z płyty CD – uruchamia i wyłącza programy, zwłaszcza edytor graficzny i edytor tekstu – łączy efekty swojej pracy z możliwościami oprogramowania <p>posługuje się niektórymi skrótami klawiaturowymi: Ctrl+C, Ctrl+V, Ctrl+Z</p>
	4. Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych:	- współpracuje z innymi uczniami, rozwiązując zadania oraz bawiąc się, przyswajając jednocześnie wiedzę z zakresu programowania
	5. Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa:	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami – rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania użytkowników internetu <p>wie, że długotrwała praca przy komputerze męczy wzrok, może powodować bóle głowy, a bardzo wydłużona w czasie – może powodować różne schorzenia, w tym skrzywienie kręgosłupa</p>